

OPODER — Ortopedik Protez ve Ortezçiler Derneği

OPODER Politika Notu • Eylül 2026 • T.C. Sağlık Bakanlığı'na sunulmuştur

POLİTİKA NOTU 4

ORTEZ-PROTEZ LİSANS MEZUNLARININ ÖZLÜK HAKLARI (MEVCUT KAZANIMLAR KORUNARAK)

■ Özet

Ortez-protez alanında dört yıllık lisans (üniversite) eğitimi alan mezunlar; eğitim düzeylerine karşılık gelen ayrı bir meslek unvanı, kadro ve özlük hakkından henüz yoksundur. Bu talebimiz, alanda uzun yıllardır emek veren iki yıllık ön lisans ve lise mezunu meslektaşlarımızın kazanılmış haklarını azaltmayı değil; dört yıllık mezunlara, mevcut kazanımların üzerine eklenen, tamamlayıcı ve ayrı bir alanda hak ettikleri tanınırlığı kazandırmayı amaçlar. İki grup birbirinin rakibi değil, alanın birlikte güçlenmesini sağlayan bileşenleridir.

Mevcut kazanımlar korunur.

Talebimiz açıktır: iki yıllık ön lisans ve lise mezunu meslektaşlarımız, alanın sahadaki deneyimli belkemiğidir. Onların mevcut hakları ve konumu hiçbir şekilde azaltılmamalıdır. Dört yıllık mezunlar için istediğimiz tanınırlık, mevcut kazanımların üzerine eklenen tamamlayıcı bir düzenlemedir; kimsenin hakkını geri almaz.

■ Mevcut durum

- İki yıllık ön lisans ve lise mezunu meslektaşlarımız, alanın uzun yıllardır sahadaki deneyimli belkemiğidir; 'Ortez-Protez Teknikeri / Sağlık Teknikeri' unvanı ve kazanımları vardır.
- Dört yıllık lisans programları ise yenidir (yaklaşık 5-6 yıl); henüz mezun sayısı azdır ve bu mezunlara karşılık gelen ayrı bir unvan/kadro tanımlanmamıştır.
- Dört yıllık eğitimin getirdiği ek yetkinlikler (akademik çalışma, AR-GE, klinik değerlendirme ve danışmanlık) bir role ve özlük haklarına yansımamaktadır.
- Alanın yeterlilikleri Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'ne (TYÇ) tam yerleştirilmemiştir.

Uluslararası çerçeve: tamamlayıcı roller

ISPO, meslek personelinin eğitim düzeyine göre tanımlar: üniversite düzeyi profesyonel (Prosthetist/Orthotist) daha çok değerlendirme, tasarım, klinik karar ve danışmanlıktan; teknoloji/tekniker ise uygulama ve üretimden sorumludur. Bu bir üstünlük sıralaması değil, bir ekip içinde birbirini tamamlayan rollerdir. Dört yıllık lisans eğitiminiz, bu tamamlayıcı 'üniversite düzeyi' role karşılık gelmektedir.

■ Dört yıllık mezunlar için önerdiğimiz konum

Dört yıllık mezunların, sahadaki uygulamayı yürüten deneyimli teknisyenlerin yerini almadan, ekibi tamamlayan ve güçlendiren bir alanda konumlanmasını öneriyoruz:

- Akademik çalışma ve AR-GE.
- Hastanede raporlama ve dokümantasyon.

- Ortopedi ve fiziksel tıp/rehabilitasyon hekimlerinin ortez-protez konusunda danışabileceği klinisyen/uzman rolü.

■ Neden önemli?

Ortez-protez, hasta güvenliğini doğrudan etkileyen, yüksek nitelik gerektiren bir alandır. Nitelikli işgücünün her düzeyde (saha uygulaması ve klinik/akademik) güçlü olması, engelli bireye sunulan hizmetin kalitesinin teminatıdır. Dört yıllık mezunların hak ettikleri statüye kavuşması, alanın bütününe değer katacaktır.

■ Taleplerimiz

1. Dört yıllık lisans mezunları için ayrı bir meslek unvanı ve kadro tanımlansın — **mevcut çalışanların kazanılmış hakları korunarak.**
2. Bu unvanın rolü; akademik/AR-GE, hastanede raporlama ve hekimlere klinik danışmanlık (klinisyen) yönünde tanımlansın.
3. İki yıllık ön lisans ve lise mezunu meslektaşlarımızın mevcut hakları ve sahadaki konumu açıkça korunsun; hiçbir kazanım geri alınmasın.
4. Meslek tanımı ve yetki çerçevesi, iki grubun tamamlayıcı görev ayrımını (saha uygulaması ↔ klinik/akademik) netleştirsın.
5. Alanın yeterlilikleri TYÇ'ye entegre edilsin; kariyer ve akademik ilerleme (yüksek lisans, doktora) yolları tanımlansın.

Amacımız, sahada emek veren herkesin hakkını koruyarak alanın bütününe güçlendirmektir. OPODER; lise, iki yıllık ve dört yıllık mezunlarımızın tamamının çıkarını gözeterek dengeli bir düzenleme için katkı sunmaya hazırdır.